

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Liepos-July 21 d., 1975 m.

Kaina 15c

Page 168

PATVIRTINO VIRŠŪNIŲ SUVAŽIAVIMO DATA

REIKALAUJA PAVARTYTI MASKVOS GENEROLĄ VASCO GONCALVES

— Komunistai bando primesti mums diktatūrą,
bet mes neįsileisime, — pareiškė Mario Soares

LISABONA, Portugalija. — Steigiamojo Seimo atstovo ir socialistų partijos pirmininko Mario Soares vadovaujama socialistų partija, Oporto gyventojų padedama, praeitą penktadienį išardę komunistų pastatytas barikadas, išdaužė komunistų lizdus ir suruošė milžinišką mitingą, kokio tame pramonės ir prekybos mieste portugalai niekad dar nebuvo matę.

Portugalijos komunistai, patyrę, kad socialistai ir didėle krašto gyventojų dauguma ruošia masinį mitingą Oporto mieste, įsakė vietos darbininkų unijoms iškelti barikadas ir neleisti socialistų į mitingo salę. Barikadas iškėlė portugalų generolų valdžios primestos "vieningos" darbininkų unijos, kurių pasitikėjimas darbininkų tarpe labai menkas. Į Oporto miestą atsistūsi Maskvos agentai, prisidengę "vieningos" unijos skraiste iškėlė kelias barikadas, bet kai priartėjo milžiniškos gyventojų minios, apsupo barikadininkus ir pradėjo ardyti barikadas, tai jie nedrįso portugalams pastoti kelio. Kuris bandė prisistinti, tai buvo "gerokai apkalta ir nuvežtas į ligoninę" sutvarstyti.

Svarbiausią kalbą pasakė socialistų partijos vadas Mario Soares. "Portugalijos komunistai yra pasišovę miestis ir totalitarines avantūras. — pasakė jis. — Jie nori primesti mums diktatūrą. Mes sakome — Ne; Ne ir Ne! Portugalijoje jokios diktatūros daugiau nebus. Portugalijoje turi įsistiprinti demokratija!

Portugalijos karo jėgų taryba, patyrusi apie milžinišką mitingą ir žmonių nuotaikas, prašo piliečius užsilaikyti ramiai. Atrodo, kad Portugalijos generolai nusigando įvykių Oporto mieste. Mario Soares reikalavo, kad Maskvai tarnaujantis ir Portugalijos gyventojų daugumos valią laužantis generolas Vasco Goncalves būtų pavartytas iš premjero pareigų. Jis neleidžia išrinktą Steigiamajam Seimui eiti savo pareigų; jis ir valstybės įstaigas kiša komunistus. Pačioje karo jėgų taryboje buvo pasiūlyta neleisti gen. Goncalves sudaryti naujo kabineto. Pataria ieškoti primitiesinio žmogaus. Kariai pripažįsta, kad komunistai provokuoja ramius krašto gyventojus. Jiems nebuvo jokio reikalo šmeižti gyventojų daugumos, įsakinėti kelti barikadas ir neleisti žmonėms vykti į mitingą.

Kometa

PASADENA, Calif. — Kalifornijos Technologijos Institutas praneša, kad šį pirmadienį, tai yra liepos 21 dieną pro žemę praskrenda kometa 242 milijonų mylių atstume, bet jos šviesa bus tik kaip pusė šiaurinės žvaigždės šviesos. Trumpoje AP žinutėje nepamirštas nei tos kometos vardas, jei kokį tur, nei praskridimo laikas.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas pirmadienį vetuos kongreso įstatymą, kuris pratęs iki šių metų pabaigos naminės naftos kainų kontrolę. Prezidento veto gali pakelti naminės naftos produktų kainas, kurių kontrolavimas pasibaigia rugpjūčio 31 d.

NAHA, Okinawa. — Reuters pranešimu, jaunas vyras metė gazolinę bombą į Japonijos imperatoriaus Hirohito sūnų ir sosto įpėdinį, 41 metų amžiaus princa Akihito, kurs su savo žmona buvo atvykęs pagerbti II Pasauliniame kare žuvusių moteris. Per praeitą II Pasaulinį karą žiauriose kovose Okinavoj buvo užmušta daugiau kaip 20,000 žmonių.

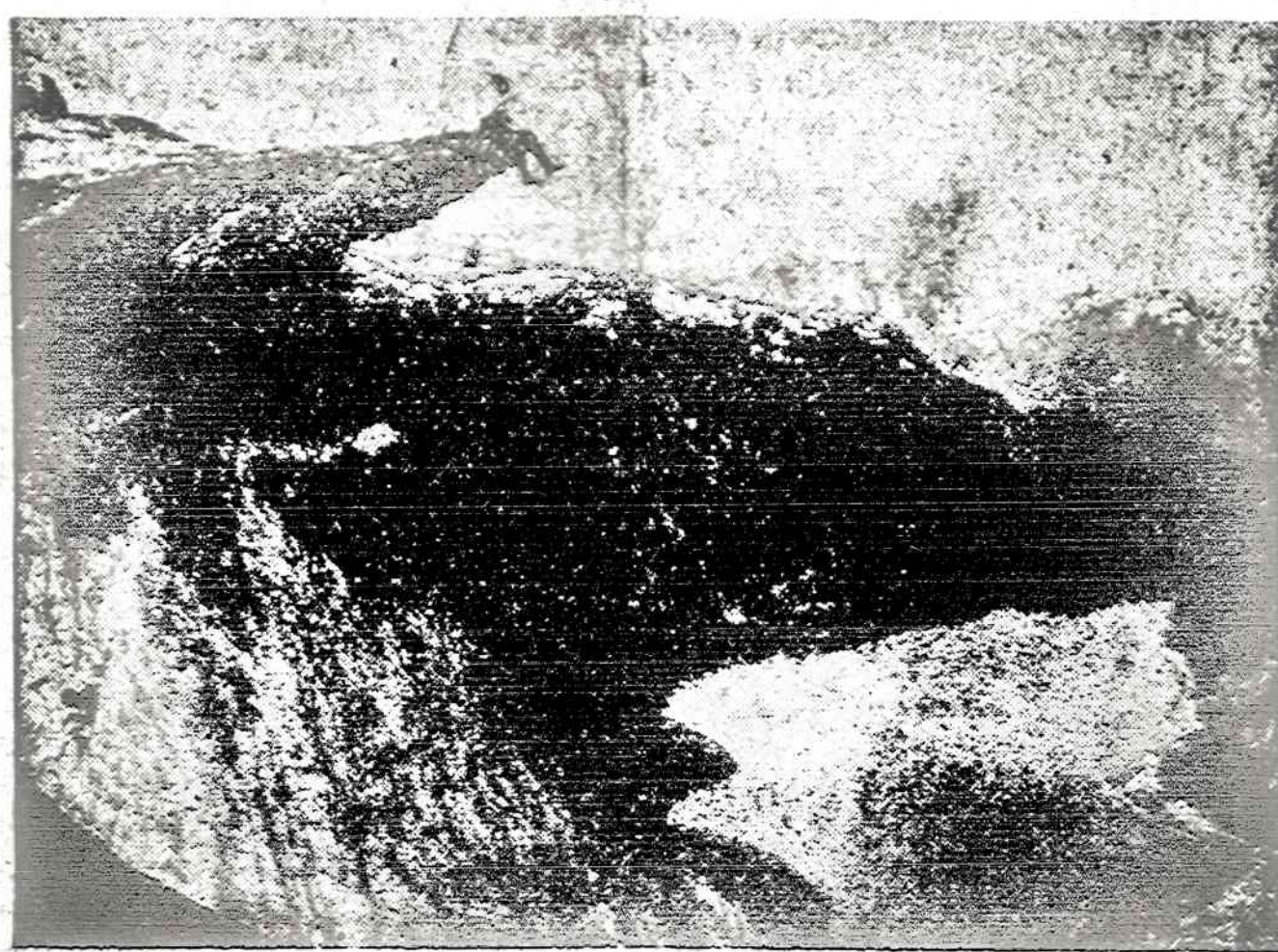
RIO DE JANEIRO. — Brazilijoje traukinyse nubėgo nuo bėgių ir žuvo apie 14 žmonių. Sužeistų skaičius siekia 340.

MASKVA. — Sovietų sistemos kritiko profesorius Andrejus Sacharovo žmona Jelena pagaliam gavo valdžios leidimą važiuoti į Italiją gydyti akių. Ji kels kart prašė leidimo, tačiau jo negavo. Ji bijo, kad rusų daktarų gydymas pasibaigs jos apakimu.

PANAMA. — Panamos vyriausybė atsisakė svarstyti kompensacijų Amerikai klausimą už amerikiečių nuosavybės Panamos kanalo zonoje. Vien kanalo įrengimai vertinami 832 mil. dol. Zonoje dar yra geležinkelis, autobusų linijos, vieškeliai, vandens valymo stoties, elektros jėgainė, zoologijos sodas, kalėjimas, pašto įstaigos, teismai, mokyklos, policijos nuovados, ugniagesių būstinės ir nemaža ligoninė.

LONDONAS. — Britanijos premjeras Wilsonas įspėjo angliakasių susirinkime Durhame visus darbininkus nereikalauti nepagrįstų algų pakėlimų. Vieno darbininko algos pakėlimas gali reikšti kitam darbininkui darbo praradimą, pasakė premjeras.

NEW DELHI. — Įtakingas Indijos darbo unijų veikėjas George Fernandes, kuris yra kartu parlamento narys ir socialistų partijos pirmininkas, ragino indus sudaryti aktyvų būrelį, kurie organizuotų streikus ir kitais būdais kovotų su "fašistine Indijos Gandhi diktatūra".

Norvegija, Riugedal ežero pakraštyje, ant Hardanger fjordo užlipo vienas turistų ir džiaugiasi gamta. Jeigu jam galva apsisuktų arba rankos nepajęstų jo iškelti, tai būtų blogai. Vargu iš galvų atsikelti ir sveikas namo parvažiuoti.

Marse gyvybė?

CAPE CANAVERAL, Flo. — Bill Anderson praneša, kad mėsos bėgyje bus išsiųstas į Vitos erdves specialus erdvėlaivis, kurio misija bus svarbi ne tik mokslui, bet ir religijai, istorijai ir žmonijos ateičiai.

Beveik kaip gyvi žmonės, robotai rausis ir kasinės imanodens, mai giliau į mūsų saulės sistemos pradžią ir evoliuciją, lygiagrečiai ieškodami kas ir kaip pradėjo gyvybę ir tuos dinaminis procesus, kurie suformavo žmogų gyvuoti reikalingą žemėje aplinką.

Išsiunčiamasis erdvėlaivis nu gabens ir paleis į Marsą robotus, ir tą paslaptingą planetą, kuri per amžius intrigavo visų epochų mokslininkus. Robotų darbas bus ieškoti gyvybės ženklių ir formų. Mašinos — robotai kasinės sijos ir "vėtybos" Marso "žemės" dulkes ieškodami ir fotografuodami gyvybės celes, jei tokių bus. Jie ieškos Marse vandens, matuos smarkumą audrų ir smėlio pūgų, kurias jau Babilono astronomai pastebėjo. Visos tos mokslininkų išmonės Amerikos mokesčių mokėtojams kainuos vieną bilijoną, tai yra tūkstantį milijonų dolerių

2000 metais Europoj bus tik pensininkai

GENEVA (dpa). — Šiam šimtmečiui baigiantis senų žmonių skaičius Europoje bus didesnis kaip visų kitų amžiaus grupių. Gimimai ir mirimai išsilygins ir apie 2000 metus, t. y. po dar 25 metų, žmonių prieauglis bus sustojęs. Tokias perspektyvas paskelbė Jungtinių Tautų ūkio komisija Europai savo studijų rezultate. Jau 1970 metais Europoje (be Sovietų imperijos) žmonių — vyrų ir moterų 60 metų amžiaus ir vyresnių Europoje buvo 76,445,000. Vokietijoje ir Austrijoje jau po 5 metų pranašaujamas gyventojų mažėjimas. Paskutiniai penki metai prieš 200 metų Vokietijoje kiekvienam 1,000 gyventojų numatyta 11.8 gimimų ir 14 mirimų.

Gražuolių rinkimai iššaukė bombas

SAN SALVADORAS. — Salvadoro sostinėje įvyko pasaulio gražuolių rinkimai, dėl kurių protestavo kairiosios studentų grupės. Miesto centre buvo susprogdinta bomba, sužalojusi centrinę turizmą įstaigą. Opozicijos vadai kaltina valdžią, kad ji išleido pusantro milijono dolerių gražuolių rinkimams surošti.

"Miss Universe" buvo išrinkta Suomijos blondinė Anne Poh-tamo. Paskutinėse rinkimuose minutėse nervų įtempimas pakirto tris merginas: Japonijos, Bermudos ir Maroko gražuoles, kurios apalpo. Miss Maroko buvo be sąmonės 20 min.

Po Suomijos gražuolės, gražiausiomis merginomis buvo pripažintos: Haiti, JAV, Švedijos ir Filipinų atstovės.

Bambukinė tvora aplinkui Laosą

VIENTIANE, Laos. — Kur tik komunistams pasiseka okupuoti kraštą ir pavergti gyventojus, pirmą pirmiausia tą kraštą aptveria spygliuotomis vielomis, minų laukais ir pasienių policijos su šunimis sargybos. Tą pat pradėjo "naujoji" Laos valdžia pietryčių Azijoje. Laos informacijos ministeris Thao Ma pirmuoju savo veiksmu uždraudė laisvą spaudą, palikdamas tik vieną komunistinį laikraštį, ir apribojo Laose buvimo laiką užsienių žurnalistams iki 2 savaitių, kurioms pasibaigus turi aplėsti Laosą, o jei dar nori, turi prašyti naujos vizos. Tas ministeris yra Laos kompartijos Centro komiteto narys ir ištikimas Hanojaus sąjungininkas.

ADDIS ABABA. — Etiopijos vyriausybė paskelbė, kad Asmaros provincijoje piktadarių, manoma iš Eritrėjos išlaisvinimo Fronto, pagrobė du amerikiečius ir keturis abisinus. Amerikiečiai yra karinės ryšių stoties Asmaroje technikai.

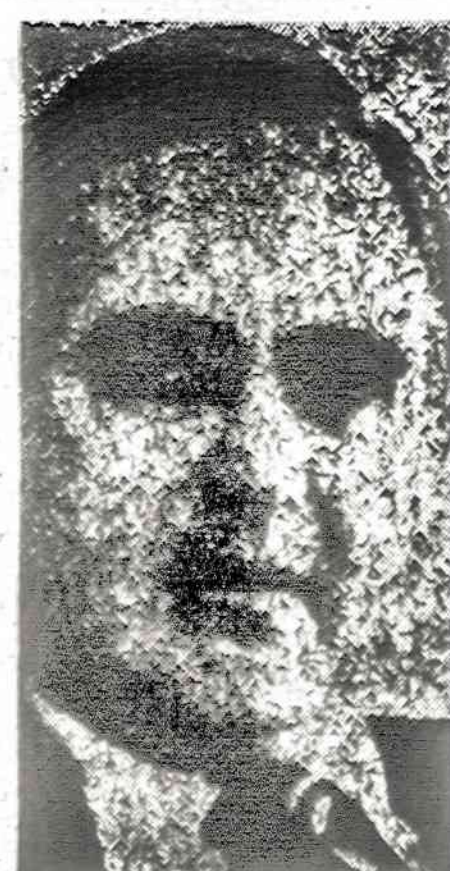
Katalikai

WASHINGTONAS (G. P.). — Praeitis metais Jungtinės Valstybės katalikų padaugėjo 236,397 ir bendras jų skaičius JAV-bėse šiuo metu yra 48,701,835 arba 22.83 nuošimčiai visų gyventojų. Chicago arkidieceizija katalikų turi 2,466,294.

Pasauliečių kunigų 53 sumažėjo, dabar jų yra 36,005; kunigų vienuolių padaugėjo 2,144 ir dabar jų yra 22,904; moterų vienuolių — 135,225, tai yra 4,738 mažiau negu dar buvo pernai. Vyrų vienuolių sumažėjo tik 608, liko 8,625.

Mokinių katalikiškose mokyklose sumažėjo 270,321; liko 9,051,153. Krikštų buvo 876,306, tai yra 40,258 mažiau kaip 1973 metais.

NIKOSIA. — Kipro graikų vadovybė atmetė turkų bendro menės vado Denktas pasiūlymą sudaryti Kipro saloje laikiną vyriausybę, kurioje būtų graikai ir turkai. Ta vyriausybė tvarkytų salą iki pastovios valdžios sudarymo. Graikų atstovas Clerides pasakė, kad jokiu laikinu vyriausybę Kipre negali būti, kol Turkijos kariuomenė laikys okupavusį didelę salos dalį.

Prezidentas Fordas nutarė būti partijos kandidatui ateinančių metų rinkimuose. Savo kampanijai vadovauja jis pasirinko adv. Edward "Bo" Callaway. Iki šio metu Callaway buvo JAV kariuomenės sekretorium, bet dabar atsisakė šios pareigų. Prezidentas Fordas yra įsitikinęs, kad Callaway pajėgs prarasti energingą rinkiminę kampaniją.

PREZIDENTAS IŠVYKS Į HELSINKI

Praleis Europoje 10 dienų

ŽENEVA. — Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencija šeštadienį formaliai susitarė šaukti 35 valstybių galvų suvažiavimą Helsinkyje, liepos 30 d. Šis suvažiavimas turės patvirtinti visą eilę deklaracijų, kurias sutarė diplomatai per dvejus metus trukusias derybas.

Politinė krizė Argentinoje

BUENOS AIRES. — Argentinoje didėjant politinei krizei, kariuomenės dalinys perėmė iš federalinės policijos prezidentūros saugojimo pareigas. Prezidentė Maria Estela Peron jau trys dienos serga gripu. Jos svarbiausias patarėjas, pašalinintas iš vyriausybės šalpos ministris Jose Lopez Rega šeštadienį planavo iškristi į Romą. Pati prezidentė prašanti neribotų atostogų sveikatos taisymo reikalam.

Iš Argentinos vyriausybės pasitraukė ekonomikos ministras, kurio pažiūros į ekonomikos tvarkymą nesiderino su peronistų darbo unijų vadų pažiūromis.

Argentinos opozicijos partijos, radikalų vadas Ricardo Balbin apkaltino prezidentę Peron, kad ji į pavojų statanti konstitucinę valdžios sistemą.

Prezidentas priims A. Solženiciną

WASHINGTONAS. — Prezidento Fordo spaudos sekretorius Ron Nessen pasakė korespondentams, kad prezidentas Fordas yra pasirošęs priimti rusų rašytoją Aleksandrą Solženiciną, jei šis panorėtų pasimatyti su prezidentu. Kalbama, kad rašytojas pageidauja raštinio prezidento Fordo pakvietimo, tačiau tai nėra normalus Baltųjų Rūmų biznio vedimo būdas, pasakė Ron Nessen.

Prieš kelias savaites prezidentas, sekretoriaus Kissingerio patarimas, nutarė nesutikti su Solženicinu. Kissingeris paaiškino, kad Solženicino pažiūros nesiderina su vyriausybės politika ieškoti detantės su Sovietų Sąjunga. Dėl šio nutarimo prezidentą Fordą kritikavo dešinieji respublikonai. Pasakė bėjęs su senatorium Jesse Helms, respublikonu iš šiaurinės Karolinos, prezidentas Fordas sutiko priimti Solženiciną ši antradienį 5:15 val. po pietų, tačiau sekretorius Nessen pasakė, kad šis laikas Solženiciniui buvo neparankus, nes jis tuo metu turi būti Atstovų Rūmų priėmimo.

CHICAGO. — Illinojaus valstybinė loterija per pirmuosius savo veikimo vienuolika mėnesių pardavė tiketų už \$120 milijonus, padarydama valstijai \$57 milijonus pelno. Ties skaičiai apima laiką nuo 1974 metų rugpjūčio 8 d. iki fiskalinių metų pabaigos praeito birželio 30 d. Loterijos superintendente Ralph Batch pranešimu, 1. 150,000 tiketų pirkėjų per tą laiką laimėjo \$57 milijonus.

Tą pačią dieną Baltieji Rūmai paskelbė, kad prezidentas Fordas dalyvaus Helsinkyje šaukiamoje 35 valstybių "viršūnių konferencijoje", kuri užbaigs Europos Saugumo konferencijos darbus. Prezidentas Geraldas Fordas planuoja būti Helsinkyje nuo liepos 30 iki rugpjūčio 1 d. Planuojama išvykti iš Washingtono ateinančią šeštadienį. Kelionėje prezidentas sustos Bonoje, Varšuvoje, Bukarešte ir Belgrade. Kelionės 10 dienų ir prezidentą lydės jo žmona Betty.

Siūlo nuversti baltųjų valdžias

KAMPALA. — Ugandos sostinėje prasidėjo Afrikos Vienybės Organizacijos konferencija, kurią atidarė įvairius išsiskimus mėgstęs Ugandos prezidentas Idi Amin. Jis atidarydamas Afrikos valstybės steigti vieną didelę armiją, kuri pašalintų jėga baltųjų režimus Pietų Afrikoje ir Rodezijoje.

Ugandos politikai nepatiria: Tanzanija, Zambija ir Botsvana atidarymo ceremonijose nedalyvavo.

Prezidentūros sode Aminas surengė priėmimą šimtams diplomatų. Jis buvo įneštas į sodą ant pakelto sosto, kurį nešė keturi angliai biznierių, gyvenę Ugandoje. Lyg senovės karalių, Aminą soste iš užpakalio sekė švedas biznierių ir ilga vėduoklė vaikė mases nuo Amino veidmo. Vienas britas, kuris savanoriškai pasiūlė nešti prezidentą, pasakė po ceremonijų, kad jo didžiausia baimė buvo, kad 240 svarų prezidentas nuo sosto neapkritų. Britai bandė šiuo veiksmu pagerinti Ugandos-Britanijos santykius.

Afrikos Vienybės Organizacijos suvažiavime dalyvauja 46 Afrikos valstybių atstovai. Į organizaciją, kuri buvo įsteigta prieš 12 metų, buvo priimtos keturios naujos narės, jų tarpe buvusi Portugalijos kolonija Mozambika, kuri tačiau savo atstovo į šią konferenciją neat-siuntė.

IZMIRAS. — Turkija sudarė specialią karinę apygardą vakarinės Turkijos gynybai. Anksčiau ši sritis priklausė 1-majai Turkijos armijai. Specialios gynybos vadovybės sudarymas gali dar daugiau įtempti Turkijos santykius su Graikija.

Šilta, drėgna, galimas lietus. Saulė teka 5:34, leidžiasi 8:19.

Tiesos Žodis

CHICAGO LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBO PUSLAPIS

Adresas: Lithuanian Press Club, 6648 So. Albany Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 436-7796

Redagavo, P. STRAVINSKAS

1975 M.

NR. 10

KAS YRA IR KO SIEKIA JAV LB REORGANIZACINĖ TARYBA

Turime dvi skirtingas pažiūras į susidariusią JAV LB Reorganizacinę Tarybą. Vieni ją laiko visai naujos bendruomeninės organizacijos (naujos JAV LB) steigėją, o kiti — tik esamoje JAV LB. Bendruomenėje susidariusia stipria organizacija, siekianti naujų pagrindų perorganizuoti esamą JAV LB tikslu padaryti ją geresnę, tobulesnę, apimančią ir savo dvasiniais ryšiais plačiau ir stipriau rįšančią daugiau Amerikos lietuvių, naujųjų ir senųjų ateivių, taipgi daugiau suderinamą su kovojančios mūsų tautos interesais ir griežčiau bėkvojančią su dabar joje (LB) besireiškiančia neteise, nemorale ir kitu blogiu.

Pagal pirmąją pažiūrą, dabar jau sudaryta JAV LB Reorganizacinė Valdyba, taipgi ir JAV LB Vidurio, Vakarų Apygardos valdyba, o irgi jau susidariusios jos Apylinkių Valdybos yra visai naujos JAV LB organai, o pagal antrąją pažiūrą jie yra tos pačios JAV LB organai, tik sudaryti kitais pagrindais.

Toliau, pagal pirmąją pažiūrą, JAV LB Reorganizacinė Taryba, taipgi ir jos (LB) Reorganizacinė Valdyba siekia sušalinti esamąją JAV LB ir, įsteigę, naują JAV bendruomeninę organizaciją, laikytis

jos rėmų bei ramiu sau gyvenant, nekludant tą daryti ir senai JAV LB, iš kurios išsivystė ši nauja Amerikos lietuvių bendruomeninė organizacija, dabar jau nieko bendra neturinti su ta senąja JAV LB. Tai principas: "Gyvenk ir kitam duok gyventi!", kaip daugelis visai skirtingų mūsų organizacijų viena šalia kitos gyvena, visai nesikišamos į viena kitos gyvenimą ir veiklą.

Pagal gi antrą pažiūrą, ši reorganizuotoji JAV bendruomeninė organizacija, būdama ta pati JAV LB, turi siekti išplėsti visoje Amerikoje, o jos organai turi siekti pasidaryti JAV dabar esamos LB organais, tik sudarytais kitais pagrindais. Tas senos (dabar veikiančios) JAV LB "užvaldymas", aišku, pareikalautų daug energijos ir dabar sunku numatyti, kuo jo bandymas baigtųsi.

Akivaizdoje, to visa, mano nuomone, reikia siekti visiems JAV LB dabartiniais vadovams, taipgi ir jos (LB) organizuotojai opozicijai (JAV LB Reorganizacinė Taryba) bendro dalykų išsiaiškinimo ir prarastos vienybės (iki šiol veikiančio) je senoje JAV LB) atstatymo, referuojant JAV LB bendru jos dabartinių vadovų ir jos organizuotos opozicijos susitarimu.

Mano nuomone, teisinga yra

ta pirmoji pažiūra, kad JAV LB Reorganizacinė Taryba yra ne kokios naujos JAV LB steigėja, o tik dabar esamos JAV LB organizuotoji opozicija, siekianti dabar turimą JAV LB organizaciją pertvarkyti naujais pagrindais. Šios pažiūros, manding, laikosi ir JAV LB Reorganizacinė Taryba, taip pat ir jos (LB) R. Valdyba, kas ma-

P. Stravinskas

JAV LB REORGANIZATORIŲ PAŽIŪRA Į JAV LB REORGANIZACIJĄ

Ištraukos kalbų, pasakytų 1975. IV. 27 d., Chicagoje, JAV reorganizuojamos LB Vidurio Vakarų Apygardos atstovų suvažiavime, įrekoruotų magnetofono kaspine.

I. — JAV LB Reorganizacinės Valdybos Pirmininko, Andriaus Juskevičiaus žodžiai, pasakyti suvažiavimo atidarojimo kalboje:

"Susirinkome ne skaldyti, ne griauti Lietuvių Bendruomenę, bet jungti visus Amerikos lietuvių JAV Bendruomenę, nežiūrint kada jie į šį kraštą atvyko.

Mes siekiame ne kurti naują Lietuvių Bendruomenę, bet tik grąžinti esamą į jos kultūrinę veiklą".

II. — JAV LB Reorganizacinės Tarybos nario kan. Vaclovo Zakarauskio žodžiai, pasakyti suvažiavime skaitytoje paskaitoje:

"Kaikuri spauda tuos, kurie pasisako ne taip, kaip dabartiniai Bendruomenės vadai, apšaukia skaldytojais, net komunistų agentais. Aš noriu pareikšti, kad jie nėra nei skaldytojai, nei, apsaugok Viešpatie, komunistų agentai. Šita Bendruomenė nėra skaldoma; ji norima tiktai praplėsti, kad ji apimtų kuodaugiau lietuvių, gyvenančių Amerikoje".

Toliau kan. V. Zakarauskas aiškino netinkamą JAV LB vadovaujančių organų sudarymo tvarką, atkreipdamas dėmesį į reikalingą Bendruomenės vadovaujančius organus sudaryti ne rinkimų būdu, o federaciniu, sudarant visoms mūsų organizacijoms galimybę turėti tuose organuose, t. y. Bendruomenės vadovybėje (centre ir valdyboje) savo atstovus, savo balsą.

"Kad nebūtų kokia viena siaura grupelė, kuri vienokiais ar kitokiais suktumais išsirenka sau vadovybę ir ji dominuoja, diktuoja tiems, kurie turi visai kitus tikslus, kurie nenori jai paklusti".

Čia dar kartą kan. V. Zakarauskas pabrėžė, kad "šitos Reorganizacinės Bendruomenės (aiškiau sakant, Bendruomenės reorganizacijos — P. Str.) pagrindinis tikslas yra apjungti... visus lietuvių, gyvenančių Amerikoje".

Bendruomenės balsavimų duomenimis jis parodė dabartinę JAV LB silpnumą. Jis kalbėjo: "Dabar didžiujamasi, kad visoje Amerikoje Bendruomenės rinkimuose surenkama 7-8 tūkstančiai balsų, tuom tarpu kai viename tik Marquette Parke galima 10 tūkstančių balsų surinkti".

Jis dar pastebėjo, kad tie 7-8 tūkstančiai balsų irgi surenkami tik "įvairiais suktumais balsavimo metu".

Toliau, kan. V. Zakarauskas, aiškindamas JAV LB Reorganizacinės Tarybos nesutikimą su JAV LB vadovybe, pareiškė: "...Kodėl mes nesutinkame su ana Bendruomenė? Faktiškai ta pati Bendruomenė, tik tai su jos vadais nenorime sutikti. — Dėl to, kad šioji siauroji grupė, vadinama frontininkais, yra pasiryžusi viską paimiti į savo sauja — paimiti sau "valdžią" ir diktuoti (kitiems — P. S.) taip, kaip jie nori".

Dar toliau konferencijos pasikaitininkas JAV LB Reorganizacinės Tarybos narys kan. Zakarauskas nurodė, konkrečiai ir grynai pasiryžimas aukotis; ir visas kitas priežastis bei pagrindus, kuriais ta Reorganizacinė Taryba ėmėsi būdų ir prie-

ti ir iš reorganizatorių pasakytų kalbų, ypač gi š. m. balandžio 27 d. suvažiavime (Chicagoje) JAV LB Reorganizacijos Vidurio Vakarų Apygardos atstovų konferencijoje.

Tų kalbų būdingos ištraukos, paimitos iš magnetofono kaspino, čia toliau pateikiamos, kaip įrodymas.

Kodėl sunku susitarti?

JAV LB yra palekusi į tokią gilią krizę, tiesiog į chaosą, kad, iš tikrųjų, nėra lengva jai iš jo išeiti.

Reikia gi abiemis šalims — tai JAV LB vadovybei su jos organizuota opozicija nesusipratimus išsiaiškinti ir susitarti, bent jau pačiais pagrindiniais nesutarimais klausimais.

Bet ginčo šalys, iki šiol tais klausimais visai nesitaria, dėl ko ir Bendruomenės krizė eina vis gilyn: organizuojasi lygiagrečiai JAV LB Apylinkės; savo lygiagrečiai (JAV LB organams) veiklą plečia vad. Reorganizacinės Bendruomenės organai (Taryba ir Valdyba). Ir taip ta painiava vis didėja.

Blogiausia yra tai, kad:

1) JAV LB vadovybė susidariusia jai stiprią opoziciją su jai (tai vadovybei) statomais reikalavimais visai ignoruoja, dėl ko ir negali būti pasitarimų dėl atstatymo Bendruome-

Mes einame ne tuščių ginčų kelti, ne sau garbės įsikoti; mes einame tiesių principų keliu už sveikų pradų atstatymą visoje lietuvių sėsių ir brolių Bendruomenėje, Bendruomenėje ne tik organizacine prasme, bet ir bendruomenėje vienos tautinės šeimos prasme".

Iš šių, lygiai kaip ir iš tolesnių Dr. Z. Danilevičiaus, JAV LB Reorganizacinės Tarybos pirmininko, jausmingos kalbos žodžių (kurie buvo pertraukiami dažniais Apygardos atstovų suvažiavimo dalyvių aplodismentais) irgi aiškėjo, kad jo pirminkaujama Reorganizacinė Taryba nėra jokios naujos JAV LB steigėja, o tik esamosios JAV LB pertvarkytoja naujais pagrindais.

neje taikos ir vienybės. Tam taikos ir vienybės atstatymui kenkia ir tie Reorganizacinės Bendruomenės organizuotos opozicijos veikėjai, kurie atstovauja ir skelbia klaidingą pažiūrą į susidariusius ir susidarancius Reorganizacinės Bendruomenės organus naujais (federaciniais) pagrindais, laikydami juos visai naujos bendruomenės organizacijos organais, kada jie yra tos pačios, tik kitais pagrindais persitvarkančios JAV Liet.

Bendruomenės "organai", siekiantieji teisės, idėjos, moralės ir tautos intereso pagrindais užvaldyti visą JAV LB, jei nepasiseks, su teisės ir moralės dabar nesilaikančia ir tautos intereso nepaisančia JAV LB vadovybe gražioju susitarti.

Turint prieš akis šias JAV Liet. Bendruomenėje tikros taikos ir vienybės atstatymo kliūtis, reikia pirmiausia jas pašalinti, ir tą daryti reikia abiemis dabar nesutariančiomis šalims.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas, ZEMES ŪKIO SVIETIMAS. Studija, išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Zemes ūkio švietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Zemes ūkio švietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir sėkmingai Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiulius ir džiugiančius savo žemes ūkio kultūros vaisius ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemes ūkio atrodą tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88,12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išlaikytų lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikiama, kad ši knyga bus brangi absolūčiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autoriaus skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas būnu — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir lentelių, kainu tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 228 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose, viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielins, PENKTEJI METAI, gražiai įrista, 392 psl.	\$4.00
K. Bielins, DIENOJANT, gražiai įrista, 404 psl.	\$4.00
Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas, Gražiai viršeliais, 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštais virš.	\$5.00
Prof. Vaclovo Biržiška, SENŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrista — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00, II dalis, 228 psl., įrista — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielins, GANA TO JUNGU, 492 psl., minkštais viršeliais.	\$5.00
Juozas Liudzius, RASTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liudzius, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Jarūna Narėnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVLIS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. MA 4-6100

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia surinktos knygos galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsė. Tai yra Amerikoje besikuriantio ir patvariai išsivysčiusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspėdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINES UŽDANGAS. Autoriaus pastabuma neapgauna Inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis, LIUBILO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTEJĖ. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant čekį ar pinigų perlaidą.

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg building up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too.

That's good to know.

Now 2 Bonds per 1% interest when held to maturity of 5 years. 10 more 1% the first year. Bonds are redeemable if lost, stolen, or destroyed. When cashed they can be cashed at your bank, interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

Geriamas Nerimavičius!

Kreipiuosi į Tamstą prašydamas pagalbos: padėk mums seniems amerikiečiams apginti mūsų seną pramogą — pikniką. Tūli kalbos grynintojai siūlo tą pramogą pakeisti gegužine. Jie, matyt, turi daug meilės prie to paukščio; bet ką bendra turi paukštis su mūsų pikniku? Juk mes, bėgdami iš Lietuvos, to paukščio nesivežėm. Jis tenai kukuoja, kaip kukavės.

Piknikas nuo senų laikų buvo mūsų pramoga. Mes eidavom pėsčiomis daugelį mylių, kad nueitume į tam tikrą piknikams skirtą sodą-daržą. Piknike sutikdavom sau patinkamą mergelę, o mergelę piknike sau patrauklų berniuką. Piknike aptardavom veikimo planus, klausydavom dainų ir patys padainuodavom. Piknike pasiklausydavom prakalbų, propagandos, naujų idėjų gaudavom, naujų pažinčių užmegzdavom. O dabar mums sako: "Pakeiskit pikniką gegužine." Negalima! Tai būtų lygu savęs išsižadėjimas!

Amerikos lietuviai laisva valia išsidžadė tokių priežadžių, kaip: fylinu nefylinu, kėrinu nekėrinu, yes, no, well, runiju, šapinu, bai-bai ir kitų, bet pikniko neišsidžadė niekadoms!

Piknikas net su mūsų praeitimi rišasi. Didysis Liet. Kun-

gaikštis Švitrigaila ir jo palydovas Visgirdas Namajuška, patys pirmieji lietuviai Amerikoje, padarę pradžią piknikams. Juodu čia, Bostono apylinkėje, rodos 1440 metais, suruošė pikniką, vėžius virė, bulves ir lašinius ant žarijų kepė, valgė ir indėnus vaišino.

Dėl šios istorijos tikrumo nei nu į lažybas, bet tikiau, kad taip buvo, nes man pasakojo Visgirdo Namajuškos vaikaitis vaikaitis, Bolesiovas Namajuška; o anų laikų Švitrigaila stipriai išsibares su žygimantu Kęstutaičiu, buvo atvykęs į Ameriką, bet čia jam nepatiko: pikniką atlaikė ir grįžo Lietuvon.

Tai dar kita priežastis, kad reikia apginti pikniką.

Satyrikas

Moderniųjų laikų skelbimas

Šiomis dienomis Chicago laisvųjų pasirodė toks garsinimas:

— Ar moterų lygiateisiškumo judėjimas baigė savo dienas? Vienintelis būdas moterims parodyti savo gerąsias savybes kovoje dėl lygybės yra tapti kraujo aukotojomis. Chicago apylinkės kraujo programos statistikos žiniomis dabar tik maža moterų dalis jį duoda. Prašome skambinti tel. 477-7500 sužinoti kur ir kaip yra duodamas kraujas.

Susikalbėjo...

Visa šeima valgė iškilmingus pietus. Mažasis Petriukas siekė imti sviestą antrame stalo krašte. Motina jam sakė: — Kas yra, Petriuk? Ar tu liežuviu neturi? — Turiu, bet ranka yra ilgesnė už liežuvį, — rimtai atsakė Petriukas.

Geriau barti

— Ar aš galiu būti kunigu, kai užaugsiu? — paklausė Jonu, kas savo mamą.

— Žinoma, kad gali. Bet kodėl tu, Jonuk, tai klausai? Ar tau patinka bažnyčia? — Nei tai patinka, nei ką. Bet jei jau reikia visą gyvenimą eiti bažnyčion, tai aš manau, kad geriau kitus barti, negu būti visą laiką baramam...

Intelektualių pašnekesys

— Koks skirtumas tarp kolegijos ir nervų ligoninės? — klausė vienas.

— Labai didelis skirtumas, — atsakė antrasis. — Norint išieiti iš nervų ligoninės, joje esantis turi parodyti aiškią pažangą.

Paukščių kalba

Penkmetė lankė savo senelę ir domėjosi jos kanarele:

— Mes turėjome kanarele, kuri visą laiką kalbėjo ir kalbėjo, — pasigyrė mergaitė.

— O ką ji sakė? — paklausė senelė.

— Nežinau. Ji kalbėjo ne mūsų kalba, o aš paukščių kalbos nesuprantu.

Atsargesnis už neatsargius

Vairuotojas buvo sugautas per greitai važiuojant pro raudonas šviesias. Teisme teisėjas jį paklausė:

— Kokį turį paaiškinimą? — Ponas teisėjas, aš visuomet pro kryžkelius ir raudonas šviesias stengiuosi greičiau pravažiuoti, kad išvengtų neatsargių vairuotojų...

Meluoja per akis

Adv. William Kunstler, žinomas radikalas, buvo pakviestas kalbėti Vanderbilt universitete. Jis ten pareiškė, kad "Amerikos studentams jau nėra likę jokios kovos dvasios". Tai išgirdęs, vienas studentas sviedė ir prelegentą šokoladinio kremokėpinį į pataikė tiesiai į jo veidą.

Paskaitininkas, nusivalęs veidą ir atsikrapštes akis, vėl tęsė savo melus, pavadindamas tą drąsų studentą bailiu.

Žinia iš anekdotų

Senato sudarytas Maistingumo ir žmoniškų sąlygų komitetas paskelbė tragišką dalyką, kad daug Amerikos žmonių minta kambariniams gyvuliams gaminamą maistą. Betgi visų nustebeimui to maisto gamintojai atsisakė garbės ir nemokamos reklamos.

Dr. Robert H. Wilbur iš Pet Food instituto AMA žurnale pareiškė, kad visas tas dalykas ir kalbos neturi kitokių įrodymų, o tik anekdotinius. Nieko sau juokelis, apkeliavęs visą pasaulį, šmeižiant Ameriką ir jos žmones.

Šunys Californijos universitete

Californijos universitetas Da vis apylinkėje šiame apšvietos

Bendruomenės vadovybė įsako lituistikos mokiniams naudoti vadovėlį, "Tėvų nameliai brangūs".

ir visiems lygių teisių amžiuje tapo pirmajam sulygindamas šunų teises su studentų teisėmis. Šunys dabar galės turėti rezidencijas universiteto miegamuose — dormitorijose ir priimami į klases — auditorijas. Universiteto Canine studijų departamente studentai ir jų šunys gaurs dviejų valandų užskaitas iš lygių teisių asmeniškų draugystės kurso.

Californijos universiteto Los Angeleje mokslininkai paskelbė, kad marijuana gal būt yra geras dalykas ašerantiems astma.

Anekdotas tikrovėje

Alabamos Gub. George Wallace pareiškė užsienio korespondentams, kad jis buvo priešingas Paryžiaus susitarimams su komunistais dėl Vietnamo:

— Aš žinoju, kad komunistai niekuomet nesilaiko jokio susitarimo. Jūs niekuomet negalite jais tikėti. Aš nesu konfrotacijos šalininkas ir tikiu į detentę, bet atlydžio metu aš ne drįsiu ir juos atsukti savo nugarą...

Komunizmas ir jo vadus pažįsta daugelis amerikiečių. Lankantis Chrusčiovui Amerikoje, politiniuose sluoksniuose kursavo toks anekdotas:

Washington, per iškilmingus pietus, Nikita sulig rusų papročiu tepė sviestą ant duonos ne su peiliu, o su šakute. Jo žmona Nina tyiai jam pasakė:

— Nikita, su peiliu... Chrusčiovas paėmė peilį, apsidairė ir paklausė Niną:

— Kuriam?...

Barzdočiai ir ūsoriai

Didieji žmonės, tokie žymūs menininkai kaip portretistas John Sargent, impresionistas Claude Monet, Auguste Renoir, Paul Cezanne, Joseph Pannell, Vincent Van Gogh, mūsų meno patriarchas dail. prof. Adomas Varnas, prel. Krupavičius, Vydušas, Kukirka net ir Lenardo da Vinči turėjo barzdas. Mokslo žmonės: profesoriai, medikai — buvo barzdėti. Tikrai ūkininkas pasitenkino žemyn nulinkusiais ūsais. Barzda jam netiko.

Ką tai reiškia?

Meno ir mokslo pasaulis tai žino ir supranta, kad jie buvo tie žmonės, kurių darbai yra įrašyti istorijos knygose, kaip senovės pranašai, kaip kultūros simboliai. Rabinams ir šventikams barzda reiškė išmintį, jėgą, patyrimą, pasitikejimą savo tikėjimu.

19-to amžiaus pabaigoje barzdų "romantika" pasidarė nepopuliari. "Išminties" tradicija pradėjo nykti; seni ir jauni vyrai su mažom išimtim neturėjo nei barzdų nei ūsų.

20-to amžiaus antroje pusėje iš Anglijos atvyko kudloti "bitinai" (Beetless) komiški muzikantai ir žaibo greitumu užkrėtė Amerikos jaunimą ne tik ilgom barzdom, ilgais plaukais, bet ir utelėm... Barzdų romantika atgijo. Ne tik hipiai, bet ir rimtieji vyrai, profesoriai, bankininkai ir kiti pradėjo auginti labiau elegantiškas barzdas. O hipių luomas dar ir specialius nukrįskusius drabužius prisitaikė.

Naujosios romantikos prognetoriai ir savotiška etiką sugalvojo — nekultūringumą, apleidimą, lengvabūdišką palaidą gyvenimą, autoriteto nepripažinimą, seksą, narkotikus ir, pagaliau, eina prie kriminalo generacijos.

Vieną gerą ypatybę turi dabartinės pino didumo barzdos, kad slepia šių laikų žmogaus neigiamą išsilavinimą ir menkystę, kuri atsispiindi veiduose ir išvaizdoje.

Laikui bėgant ateina ir vėl praeina mados. Ateis laikas, kad su natūraliomis barzdomis vėl bus tik ūzai, o ne jaunuoliai...

Mikas Šileikis

Magaryčios

Vyras pasirėmęs tilto ataramos, žiūrėjo į upę 40 pėdų žemyn. Jis neturėjo darbo, bet tu rejo du pasirinkimus: badauti arba upę. Nutarė nebadauti...

Motina atkreipė dėmesį, kai jos dukra perskaidusi romaną, uždarė knygą ir sunkiai atsikvėpė.

— Aš matau, kad gerą knygą perskaitei? — motina paklausė.

— Gera, bet labai liūdna paibaiga.

— Kodėl liūdna? — Ji numirė, o jis sugrįžo pas savo žmoną...

Kritikas: Tavo tas paveiklas atrodo velniškas. Jeigu tu nesupysi, tau pasakysiu — tikras pragaras. Bet kaip tu jį pavadinai?

— Rojus, — atsakė dailininkas.

Dailininkas: Ar žinai, kad paskutinį savo šedevrą pardaviau už tūkstantį dolerių.

— Malonu girdėti. Jis vertas spekuliacijos.

Geriausias būdas darbą pradėti iš apačios, ypatingai kai mokaisi plaukti.

Po siautėjusios epidemijos ligos sveikatos pareiškė atėjo nuimti karantinos iškabos. Šeimininkė išbėgusi suriko:

— Nenuimk tos iškabos, palik.

Kodėl? Karantina jau pasibaigė.

Jau du mėnesiai praėjo, o kolektorius neatėjo pinigų kolektuoti.

Teisme vienas žmogelis labai daug kalbėjo, kad teisėjas negalėjo jo sustabdyti. Kaltininko advokatui teisėjas pasakė: — Tu čia nereikalingas. Kaltininkui teisėjas už jo iškalbumą paskyrė trumpiausią pabaudą.

Bolševiai valdžia pasaulyje yra komunistai. Jie bijo laisvės, demokratijos ir savo piliečių.

Sunkiai susirgo vieno škotų žmona. Vyras, išeidamas pašaukti gydytoją, pasakė: — Jeigu mirsi pirma, negu mes ateisime, neužmiršk užgesinti šviesą...

Deimantas yra akmuo, naudojamas meilės pamatams.

Draugas yra asmuo, turintis tuos pat priešus, kuriuos jūs turite.

Blogi laikai yra tada, kai pakeleivini prašo pavėžyti bet kuria kryptimi.

Žmona sako savo vyrui — Aš norėčiau, kad tu būtum kaip mūsų valdžia: skolos ją nesulauko nuo išlaidumo.

Amerikoj kriminalinių nu-

sikaltimų vis daugėja ir daugėja. Atgrąsinti nusikaltėlius viena firma pradėjo gaminti tokias iškabos: — Pašalinams draudžiama! Vilkas prie durų...

Vienas darbininkas klausė savo draugą, ar jis nieko negirdėjo apie Howard Hughes. Atsakė, kad negirdėjo: matomai ir jis atleistas iš darbo...

Laikraštis paklausė, ką galima padaryti iš sudėvėtų danties šepetėlių. Atėjo 222 skirtingos idėjos. Viena jų — su naudoti katinėlių ūsams kalėdinėse atvirutėse.

Diplomatija yra menas ką nors atimti, o elgtis lyg ką nors duotų.

Surinko mš ir pfl

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRASTĮ "NAUJENAS"

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/4% per year

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

222 WEST CERMAR ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60606

Peter Kazanavskis, President Phone: Virginia 7-7747

Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-2

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

222 WEST CERMAR ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60606

Peter Kazanavskis, President Phone: Virginia 7-7747

Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-2

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugelį kaip SEPTYNIUS MILLJONUS dolerių savo apdrausimams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudimą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS netiko pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiui.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$4.00 mokestis metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBU ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokestis \$2.00 1 metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiluntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

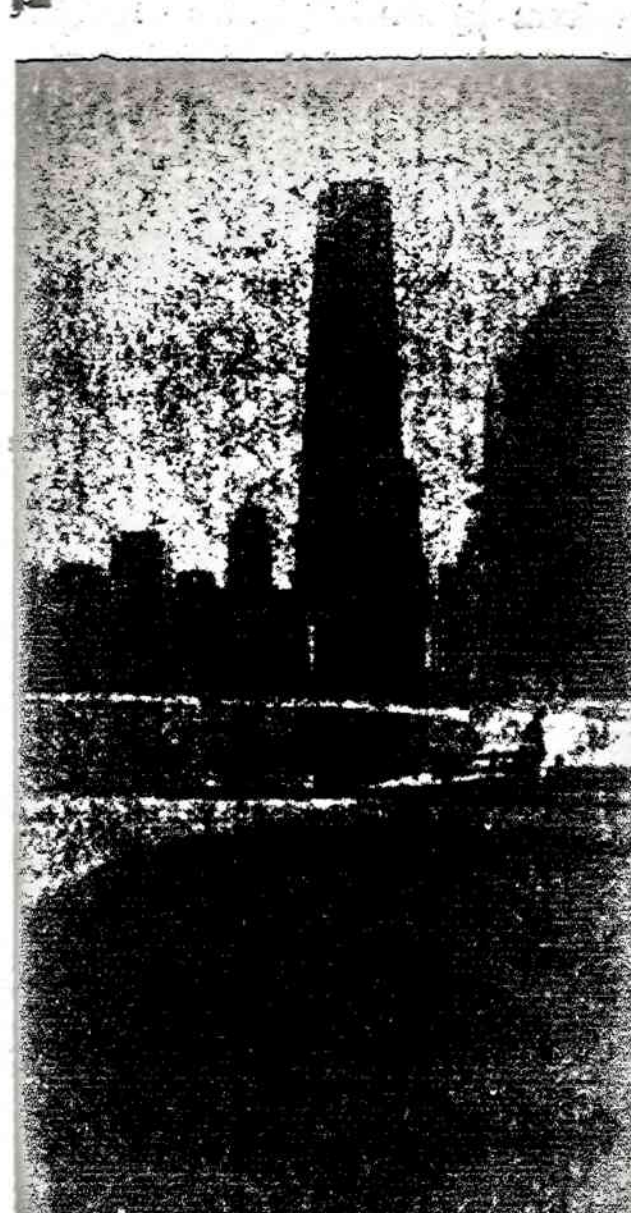
Ansambliai, choral, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 1/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti.

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months, in other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months, Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$30.00	tris mėnesiams \$16.00
pusei metų \$16.00	tris mėnesiams \$8.50
Kitose JAV vietose:	
metams \$26.00	tris mėnesiams \$14.00
pusei metų \$14.00	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Baltiečiai dar prieš Solženicyną ispėjo Washingtoną

Aleksandras Solženicynas keliais atvejais ispėjo amerikiečius apie valstybės sekretoriaus vedamos detentės politikos pavojaus. Jis tvirtina, kad komunistinei valdžiai daromos nuolaidos dar labiau sustiprina tą valdžią ir stumia ją naujai agresijai. Juo ta valdžia stipresnė, tuo žiauriau ji persekioja pačius rusus ir pavergtas tautas.

Rusų rašytojas norėjo gyvu žodžiu ispėti ir patį Amerikos prezidentą, bet jam nesisekė. Kai Solženicynas buvo Washingtone, tai prezidentas buvo užimtas ir negalėjo jo priimti. O vėliau, kai gavo apie 400 laišku, patarimų priimti Nobelio premijos laimėtoją, tai pareiškė, kad jis mielu noru pasikalbės su rašytoju Solženicynu. Tada pastarasis, kiek įsijėdęs, panorą gauti iš prezidento pakvietimą raštu. Prezidentas kartais ir raštą pasiūnčia, bet šiuo atveju Solženicyno patarėjai jį suklaidino. Prezidento sekretorius viešai paskelbė, kad prezidentas Fordas sutiktų pasikalbėti su Solženicynu, tai reikėjo tuoj skambinti į Baltuosius Rūmus ir prašyti, kad paskirtų pasimatymui laiką. Visi žinome, kad sekretorius Kisingeris patarė prezidentui Fordui nesusitikti su Solženicynu. Kisingeris bijo, kad toks priėmimas galėtų pakenkti jo — vedamai detentės politikai. Kisingeris aiškina, kad Solženicyno siūloma užsienio politika vestų prie naujo karo. Atmetus detentę, grįžtų anksčiau buvusi įtampa, kuri bet kurioje pasaulio vietoje truputį labiau patempta, greit virstų nauju karu. Kol abi valstybės neturėjo atomo ginklą, tai naujo karo pavojus nebūtų toks didelis, bet šiandien atomo ginklų pavartojimas nušluotų dabartinę civilizaciją. Nežiūrint į visus pavojus, reikia mažinti įtampą ir išvengti baisios destrukcijos, sako Kisingeris.

Reikia neužmiršti, kad prezidentas Fordas yra savarankus žmogus. Sekretorius Kisingeris patarė prezidentui Solženicyno nepriimti, bet jis vis dėlto sutiko su juo pasikalbėti ir per savo sekretorių viešai tai paskelbė. Nėra jokio rimto pagrindo, kad prezidentas Fordas nepasikalbėtų su rašytoju. Susitikimą gali sukludyti tik tai blogi patarėjai ir tuščios ambicijos. Savo savarankiškumą prezidentas Fordas įrodė Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių reikalu. Tada sekretorius Kisingeris patarė nepriimti Dr. Kazio Bobelio vadovaujamos pabal-

KAS UGDO IR KAS ŽLUGDO TAUTĄ?

(Atsakymas V. Karosui)

(Tęsinys)

Aš niekur nesiliūliau, kaip sugestijuoja V. Karosas, "paversti senovės lietuvių religiją šių dienų ideologija" (nors ji gal būtų ir naudingesnė už Šalkauskio). Aš ir V. Žemaitis tikrai pristatome tą pačią išvadą, kad, žvelgiant atgal ir sprendžiant iš rezultatų, senovės lietuvių religija, ar tiksliau tos religijos

vadovybė, savo pagrindinį uždavinį atliko pasigerėtinai.

Tik prisiminkime gilia išmintį ir aukštą morale perpildytus Lietuvos karaliaus Gedimino, laiškus ar garbingą jo sūnų pagonį Kęstutį, kuriam kilnių riterio dorybių nepagailejo pripažinti net jo "krikščionišką" prieši.

Juk visa tai atėjo ne savai-

tiečių delegacijos, bet prezidentas vis dėlto ją priėmė. Tada Kisingerio tarnautojai stengėsi nusišluoti žinią, kad prezidentas priėmė pabaltiečius, bet pats prezidentas, apie tą uždraudimą patyręs, ne tik nusifotografavo su pabaltiečiais, bet patarė viešai tai žinią skelbti. Kisingeris galėjo patarti prezidentui nepriimti Solženicyno, bet prezidentas, klausimą apsvaistęs, ryžosi su Solženicynu pasikalbėti, jeigu jis pageidautų.

Kalbant apie Solženicyno skelbiamą detentės politikos pavojų, reikia neužmiršti, kad lietuviai ir kiti pabaltiečiai amerikiečius labai aiškiai ispėjo apie nelemą nuolaidų politiką. Jeigu kas šį klausimą būtų primiršęs, tai Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, parašė Chicago dienraščiui Tribune laišką, kuriame, be kitų dalykų, šitaip rašo:

"Pabaltiečių kilmės amerikiečiai jau seniai stengiasi ispėti apie komunizmo pavojų ir tikruosius jų užsimojimus. Mes esame labai patenkinti, kad Solženicynas aiškiai pasisakė prieš šią tironiją ir pavergimą, ir kad žmonės kreipia į jo žodžius dėmesį.

"Dabar laikas Washingtonui, o ypačiai Kisingeriui atitinkamai elgtis, kad Amerika būtų galinga, kol dar ne vėlu. Kuriam galui mums tenkinti sovietų reikalavimus, kad vėliau mes patys save sunaikintume? Ar negalime pasimokyti iš praeities? Nesileiskime dar kartą apgauti! JAV niekad kitų tautų neužpuldinėjo ir neturi tikslo bet kurią tautą pavergti. Kuriam galui mums nusiginkluoti, kad sovietų valdžia galėtų mus nusilpusius pavergti? (The Chicago Tribune, 1975 m. liepos 19 d., 8 psl.).

Laiku parašytas ir paskelbtas Dr. Bobelio laiškas primena amerikiečiams apie komunizmo pavojų ne tik kitoms tautoms, bet ir Amerikai. Amerikiečiai dar nežinojo, ar jie bus įvelti į ruošiamą Antrąjį Pasaulinį karą, o lietuviai jau neteko savo nepriklausomybės. Solženicynas, raudonosios armijos artilerijos karininko uniformoje, apšaudė įvairias Rytų Prūsijos tvirtoves ir rengėsi praskinti raudonajai armijai kelią į Berlyną, o tūkstančiai lietuvių jau bėgo nuo tos armijos į vakarus, kad išliktų gyvi. Solženicynas, dėl nelemto draugo laiško suimtas, buvo tardomas Maskvos pagrindiniuose, o lietuviai jau aiškino amerikiečiams, ką daro raudonoji armija, pavergusi mažesnes valstybes ir tautas. Solženicynas dar tebeklausė kalinių pasakojimų apie gyvenimą nepriklausomoje Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, o lietuviai jau liudijo Kersteno komitetui apie sovietų valdžios vengimo ir plėšimo metodus.

Pačiam Kisingeriui būtų pravartu susipažinti su lietuvių patiektais duomenimis apie sovietų valdžios ir karo jėgų tikslus.

mi, bet iš aukšto morale perimtos lietuvių-arijų religinės aplinkybos. Kodėl taip neįvyko su krikščionybė? Saviję neabejotinai daug tobulesnė, neabejotinai kitoms tautoms padėjusi krikščionybė lietuvių tautai pakenkė. Vienintelė išvada — tai padarė krikščioniškosios religijos lietuviškos vadovybės trūkumas.

Vadų dar buvo, bet jie buvo svetimi. Be lietuvių dvasios gelmių pajutimo ir branginimo, jie šią dvasią užgnaužė, sužalojo ir iškreipė — laimė dar, ne visuose ir ne galutinai.

7. Baigdamas noriu pastebėti ir pabrėžti, kad V. Karosas savo straipsnyje nesiriboja negatyvia kritika, bet knygelėje pastebi ir pozityvių dalykų. Kaip pradžioje minėjau, jis pripažįsta krikščionybės žalingumo problemas jautrumą (opumą) ir vertina "moralinę drasą ir mėginimą ieškoti kelių šios problemos sprendimui". Taip pat jis iškelia ir patvirtina mano pasisakymus tiek apie išeivius lietuvius protestantų, tiek apie protestantizmo istorinį įnašą Lietuvai teisingumą. Esu jam dėkingas ir už tai, kad jis savo kritika mane paskatino dar kartą ir giliau pagalvoti.

Man taip yra pilnai suprantamas, bet kartu ir kiek apviliantis V. Karoso polinkis i kiekvieną klausimą žiūrėti daugiau protestanto negu lietuviu akimis. Yra visai natūralu lietuviui katalikui dėti beveik visas viltis i katalikybę, protestantui i protestantizmą, netikintiam i mokslo, žmogiskumo, demokratijos pažangą. Kiekvienas turi šventą teisę elgtis ir gyventi pagal savo giliausius įsitikinimus ir pareigą sąmoningai neužgauti kitaip galvojančio asmens.

bet kada kuris nors reikalas liečia visos ar bent žymios tautos dalies likimą, šiuo atveju lygių teisių lietuviams iškovojiama vienos įtakingos tarptautinės bendruomenės ribose — neturėtų nieko nulemti klausimas, ar ta bendruomenė katalikiška, ar protestantiška, ar religinė, ar ne.

Čia visi, be išimties, turėtume vienas kitam padėti, vienas kitą paminti: vienaip ar kitaip tikintis netikintis, netikintis tikintis. Taip juk ne kartą nesvyrudami parėmėme ir padėjome net tiems patiems lenkams, vokiečiams, žydams, rusams, kai jie būdavo patekę i nelaimę ir atsidūrę Lietuvoje, arba kaip remiami kiekvienos pavergtos tautos teisėtą laisvės kovą.

Šiuo atveju pati esmė yra nei kalikybėje, nei vyskupijoje, nei labai daug mus pamokančioje,

bet daugiau nebepakeičiamoj, praeityje. Klausimas eina apie šiandieną laisvėje gyvenančių lietuvių tautos dalį ir apie savos bei savarankiškos religinės organizacijos įtaką visos tautos atečiai. Ir jei visi tikrai norėsime tikrai ši įtaką bus reali, pozityvi ir didelė.

Sekanciais metais švėsimė savarankiškos Lietuvos Katalikų Bažnyčios (Bendrijos) penkiasdešimties metų jubilėjų. Greičiausia tydomis, nes lietuvių katalikus toks metų skaičius pastato toli po protestantų — ir visą lietuvių tautą — tarp daugiausia atsilikusių pasaulio tautų. Bet nepamirškime, kad nei vienos tautos katalikų Bažnyčia neturi mūsų Kronikos, kuri rodo nuostabų lietuvių religinio ryšio gilumą ir stiprumą. Tuo pagrįstai gali didžiulius kiekvienas lietuvis, kokie bebūtų jo asmeniniai įsitikinimai.

Ir taip pat nepamirškime, kad šios Kronikos be pertraukos aparšomiems didvyriams ir tūkstantų tūkstančiams, kurių niekas niekuomet neaprašys padėsimas nevien šią kroniką skaitydami bei i kitas kalbas versdami, bet, pirmoje vietoje, sekdam i jų pavyzdžiu.

Faktinai, tikroje Kristaus Bažnyčioje, negali būti dominuojančio nei žydo, nei graiko, nei lenko, vokiečio ar airio, visi mes esame lygiai brangūs, visi mes turime tą pačią teisę būti savarankūs, organizuotai kurti savo dabartį bei ateitį, ir kalbėti ne kitų, bet savo lūpmis, tvarkytis pagal savas tradicijas. Mes lietuviai katalikai šimtmečiais esame skaitomi Motinos Bažnyčios vis nesubrendeliais, atsilikėliais vaikais, reikalingais svetimšalių priežiūrai, atlyginant jiems už tai tautinė diskriminacija ir jų naudai aukštom kolektom. Ypač išeivijoje, religinės savivaldos srity, užtenka laukti kitataučių pagyrimo, Vatikano politikos perversmo, trečiojo karo ar... savo galutinės likvidacijos.

Tai sutvarkyti yra pirmieji

uždavinys mūsų lietuviškos Bendruomenės vadovų draug su kitais veiksniais. Jų pirmieji Lietuvių Bendruomenės kūrėjai i jos uždavinių pagrindus įrašė — tvarkyti, puoselėti ir tvirtinti išeivijoje taip kultūrinius, taip religinius dvasinius tautos aspektus.

Tuomet ir taip vadinamoji Amerikos lietuvių katalikų taryba, vispusiškai tvirtai atsiėmusi ir proteguojama L. Bendruomenės vadovybės, neilks didžiuoju užmoju užkrauti ant vieno dvasininko (kun. K. Pugevičiaus) pečių. Teisingai ir pagrįstai J. Pr. (kun. Prunskis) "Drauge" rašo: "Pagaliau, jei Europa turi vyskų Lietuvių Sielovados tvarkymui, kodėl mes Amerikoje neturėtume to paties siekti?"

Užtenka mūsų digniteto, višumenės, jaunimo dvasios vadų vien tuščių, patriotiškai davatkiškų atsisaukimų, tuščiai skambančių be atvangos obalsų: Dievui ir Tėvynei, atnaujinti visą Kristuje, jei mes tai neparemsime darbais bei veiksmiais, net reikale mūsų kenčiančių (vergijų) brolių ir sesių Kronikos pavyzdžių auka — viskas paliks tuščiu plaukšėjimu, tarytum, vaikų padegtu parako "varlių". Kas nėra gabus ir pajėgus sąžiningai atlikti religinio, ar visuomeninio vadovo pareigų, privalo rezignuoti ir perleisti tai geriau sugebantiems, turint prieš akis (mūsų realaus ir drąsaus kovotojo už lietuvių tautos idealus) a. a. kun. Mykolo Krupavičiaus testamentą žodžius: Lietuvi, tebūnie Tau pirmaisiais tėvas ir motina, bet virš jų tebūnie Tau Tavo tėvynė Lietuva.

Vėlu? Tai tikrai žodis, kuris daug kam padėjo save apgauti ir išsisukti nuo religinių tautinės pareigos ir rimto darbo — kaip jau pora tūkstančių metų vis pranašaujama greitą "pasaulio pabaigą". Kol dar diena galutinai nesisbaigė, Kristaus karalystėje žodžio "vėlu" nėra. Čia net patys paskutiniai gali būti pirmūniais. (Mt. 20, 6-16).

SODYBŲ PIEVELES

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patirimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šestoko knygelė, kuri vadinas

SODYBŲ PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele padovinėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Prof. Dr. agr. Jurgis Krikščiūnas

MONOGRAFIJA

Redagavo Juozas Audėnas

36

Prisiminus, kad Lietuva žemės ūkio kultūros požiūriu tebebuvo tarpe tebesivejančių kitus to laiko Vakarų Europos kraštus, J. K. susirūpinimas ž. ū. tyrimo darbų paspartinimu darosi labai suprantamas, o svarbiausia — pagrįstas pačių gyvybinių krašto ūkio pažangos reikalų giliu nuokimu.

Viso ž. ū. tiriamojo darbo sėkmingumas, be abejo, daugiausia rėmėsi sumaniais ir kūrybingais selekciniais ir visais bandymo laukų ūkių specialistais. Per nepriklausomybės laikmetį LZT I-ga buvo pakankamai išsiugdžiusi gerų specialistų. Dauguma jų savame krašte naujose aplinkybėse tęsia tiriamąjį darbą. Dalis jų, svetimoms karinėms jėgoms kraštą okupavus, pasitraukė i kitus kraštus.

Jei nūdien šviesaus atminimo dr. agr. Jurgis Krikščiūnas galėtų prabilti, tai neabejotinai už Lietuvos žemės ūkio pažangos pagrindinio variklio — LZT I-gos atliktojo darbo sėkmingumą pirmiausia didį dėkingumą reiktų didiesiems talkininkams — selekcininkams ir visų rūšių bandymų laukų darbuotojams. Visus talkininkus suminėti nebūtų šio rašinio tikslas. Tačiau, apskritai kalbant, nepamiršę žmogaus kūrybinių jėgų įnašą i ž. ū. tyrimo sritį, nesudarytų bendro nuveiktojo darbo pilnesnis vaizdas. Dėl to apsiribojama tik kelių būdingesnių selekcininkų ir bandymų sritį dirbusių atstovų paminėjimu.

Juozas Klevaitis — idealistas selekcininkas. Visa siela ir kūnu įaugęs i moksliską selekcininko — kūrėjo sritį. Tai tikra daugantiška darbštumo pelė, nepalaužiamu atkaklumu veržijasis i naujųjų ieškojimus, vertingusių augalų atmainų veisimus.

Paminėtina, kad Juozas Klevaitis buvo išsiųstas i Daniją ir Švediją specializuotis. Svalof'o Selekcijos stoty, Švedijoje, pasaulį žymiausios šios rūšies institucijoj, J. Klevaičio gabumai buvo tinkamai įvertinti. Jam buvo pasiūlytos Svalof' stoties pašarinių žolių skyriaus vedėjo pareigos su gana aukštu atlyginimu. Tačiau J. Klevaitis nesutiko Švedijoje pasilikti. Grįžo i Lietuvą ir toliau ėjo pašarinių žolių selekcijos ir bandymų ūkio vedėjo pareigas.

Svalof'o Selekcijos stoties vadovybės atestacijoje paminėtas J. Kl. kūrybingumas augalų selekcijoj. Tarp kita ko, pažymėta: "Nežinome, ar mes daugiau pasimokėm iš J. Klevaičio, ar jis iš mūsų".

Vytautas Vazulinskas — buvęs LZT I-gos valdytojo padėjėjas. Vėliau, J. K. atsistatydinus, buvo paskirtas valdytoju. Kūrybingas, naujų idėjų kupinas.

Zigmantas Mackevičius — rugių, pluoštinių augalų ir sojos skyriaus vedėjas.

Petras Vasinauskas — daugiau dirbęs Joniškėlio ir kituose bandymo laukų ūkiuose. Plačių užsimojimų ir pozityvių idėjų kupinas.

Jonas Bulovas — žieminių ir vasarinių kviečių skyriaus vedėjas.

Antanas Slamas — dirbęs Joniškėlio bandymų laukų ūky.

Baltys Sabanavičius — labai veiklus bandymų laukų ūkių sritį.

Jonas Šumskis — daugiau dirbęs Rumokų b. I. ūky ir kitur.

Kostas Bečius — bulvių, žirnių ir pupelių skyriaus vedėjas.

Petras Kadziauskas — Dotnuvos bandymų laukų ūkio vedėjas.

Be nurodytųjų, daug kitų talkininkų čia liko nepaminėta.

Jurgis Krikščiūnas Lietuvos Žemės ūkio Tyrimo Įstaigos valdytoju išbuvo trylika metų (1927 — 1940). Tai sudarė arti pusę jo pačių veiklųjų i kūrybingųjų amžiaus metų. Tai buvo pačio kūrybingojo Lietuvos nepriklausomybės laikmečio didžioji, o kartu ir paskutinioji pusė.

J. K. įnašas i taip didžiai reikšmingą žemės ūkio tyrimo darbą, o kartu ir i viso krašto ūkio pažangos spratiną, yra didelis. Tačiau, tiksliau ar bent apčiuopiamiau suvokti nebūtų įmanoma, nesuipažinus su kai kuriais būtinomis žiniomis apie patį pagrindinį variklį žemės ūkio našumui kelti. Tas variklis, per palyginti gana trumpą laiką jau spėjęs apimti beveik visą mūsų žemės ūkio šaką, buvo Lietuvos Žemės ūkio Tyrimo Įstaigos.

Panaudota literatūra:

Žemės ūkio Akademijos Metraštis, 1928 m., Lietuvos Žemės ūkio Tyrimo Įstaiga.

Dipl. agr. Jono Šumskio straipsnis "Žemės ūkio tyrimas", (žiūrėk Lietuvos ūkio Atstatymo Studijų Komisijos darbai, XI sąsiuvinis), 1955 m. Bostonas. Lietuvos ūkis ir Statistika. Red. dipl. agr. A. Muskeičis, 1948 m., Dillingen.

V. PROF. DR. AGR. JURGIO KRIKŠČIŪNO VAIDMUO, NAGRINĖJANT IR SPRENDŽIANT AKTUALIAS LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO POLITIKOS PROBLEMAS

Rašo prof. dr. agr. VITAS MANELIS

Keletas įvadininių žodžių

Lietuva, būdama įsisenėjęs agrarinis kraštas ir paskutinius kelis šimtmečius išgyvenus, palyginti, nepalankią atmosferą politiniui bei socialinui požiūriui, po Pirmojo pasaulinio karo atstaciui savo nepriklausomybėje, turėjo eilę nelengvai sprendžiamų problemų žemės ūkio srityje. Apskritai kalbant, ž. ū. problemos gali būti techninės arba ekonominės prigimtios. Savo ruožtu ekonominės ž. ū. problemos gali būti privačios arba viešosios pobūdžio. Viešosios pobūdžio ž. ū. problemos įeina i ž. ū. politikos (kitai dar vadinamos agrarinės politikos) sritį. Svarbesnės ž. ū. politikos problemos yra: žemės valdymo santykių normavimas, žemės reformos, ž. ū. gamybos skatinimas, ž. ū. produktų kainos, rinkos, ūkininkų susiorganizavimas, profesinių ž. ū. reikalų atstovavimas, švietimas bei instruktavimas ir, apskritai, kaimo gyvenimo tvarkymas ir rūpinimasis juomi viešųjų priemonių pagalba.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIEŅRAŠTĮ "NAUJIENAS"

JOS VISAD RAŠO

TEISYBĖ

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford

Medical Building). Tel. LU 5-4446

Pirmą ligonius pagal susitarimą.

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ

CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

460 SUMMIT STREET

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisai: Hemlock 4-5849

Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.

antradieniais ir penktadieniais 8-3 val.

ir šeštadieniais 9-12 val.

Tel. 562-2727 arba 562-2728

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community Clinics

Medicinos direktorius

1928 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.

VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir

12 val. antradieniais 8-3 val.

Tel. 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0878

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

4132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-

siliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS

Tel.: 561-4605 ir 489-4441

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA

O E I S A I :

2403 W. NORTH AVE.

(Prie Western Ave. kampo)

5214 No. WESTERN AVE.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-

eniais, ketvirtadieniais ir penkta-

dieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.

Tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2454 WEST 63rd STREET

Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų.

ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos

Ofisai: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.

ir penktadi. 24 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-

eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku

pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123

Resid. telefonai: Gibson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl

valandos skambinti telefonais HE 4-2123.

Jei neatsiliepiu, tel. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Ban-

dazai. Speciali pagalba kojoms

(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11

2450 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

ZVILGSNIS Į PIETŲ AMERIKĄ

(Tęsinys)

Kitą dieną vėl vaikštinėjau po miestą, kuriame tiek daug gražių namų ir miniatūrinę bažnyčią. Visur krautuvėse žibavo visokie brangakmeniai, auksas. Viskas languose skoningai dekoruota ir štai prie imantriai blizgančių turmužinių, topazų, akvamarinų, ametistų ir smaragdų, čia pat gatvėje gulėdavo žmogus, nežinantis, kad oras toks raso-
tas ir darganas. Jis įlindęs į maišą ir kad galvos neperlytų, iš kažkur gavęs suplyšusį lietsargį, patogiai jį pasistatęs taip, kad nei praeiviai neapverstų ir galvos apsauga būtų garantuota.

Nežiūrint to, vis viena jis permirkęs, purvinas. Ir štai tau miesto prabangos aptemimas. Tiesa, pagal vieną mandročių, turįs viską palyginti su prabangiu viešbutiu, užtai tiek daug rašo apie skurdą ir vargą tuose kraštuose, per kuriuos jis kekliauja. To-

kios kreivos nesąmonės nieka-
dos nepamiršiu. Jei toks turist-
as atspirašant kvailas, tai iš
viso kam gi jis ir rašo. Reiškia
keliauja ir nemoka matyti gy-
venimo, kultūros ir tų kraštų
civilizacijos, o tik sugeba pa-
lyginti su prabangiu viešbutiu.
Tikrai šitokios scenos nereik-
kėtų aprašinėti. Praeiti taip
kaip vietiniai praeina, lyg nie-
ko ten nebūtų.

Bet visgi mums toks reikšmės
gatvėse nėra įprastas ir aš susto-
jau ir gal kokia penktą minu-
tę susimąstęs pastovėjau. Nu-
siėmiau foto aparatą ir jau no-
rėjau daryti nuotrauką, bet gi
lyja kas iš jos išeis?

Centrinės gatvės plačios,
blizga visokių biznierių išsta-
tyti dešimčiaaukščiai namai —
dangoraižiai. Praeinu operos
rūmus, prieš kuriuos toks grai-
zus parkas su daugybe pamin-
klių. Parką juosia tiltas, kur
judėjimas ir per viršų ir per
apačią labai gyvas. Maža pa-
sakyti, judėjimas, o stačiai
kamšatis. Gyventojams čia jau
šaligatvių per mažai, jie eina
gatvėmis stačiai pulkais. Abė-
joju ar taip visada. Gal tik prieš
šventes taip visi į miestą suva-
žiauo? Juk ryt Nauji metai.
Nauji Metai ir tiems, kur po
tūltais gyvena ir tiems, kurie
dangoraižius valdo. Žinoma
tik skirtingos švenčių aplinky-
bės ir nuotaikos. Taigi aštuonių
milijonų didmiesčio skurdžių
nepajėgia išnaikinti, paskir-
damas jiems bent menką dalį
tų gėrybių, kuriomis didžiū-
nai ir valdovai naudojami.

KUR GYVATĖS IR
KOBROS ŠLIAUŽIOJA

Kitą dieną keliauju gyvačių
ūkio apžiūrėti. Oras prablaivė-
jęs ir gražus. Mūsų gidas jaunas
malonus studentas Ivair Biga-
ran kalba gerai angliskai, o
svarbiausmiai netingi daug aiš-
kinti ir kalbėti. Mus vėža pro
obeliską, kuris 1942 m. kažko-
kiai revoliucijai atžymėti —
jamžinti.

Toliau sustojame prie archi-
tektūriškai labai charakteringo
namo, kuris pastatytas lyg ba-
seine. Stovi keletas stulpelių ir
skaidriai teliuskuoja vanduo.
Vidaus įrengimas lyg teatro,
tik skirtumas kad vietoje scenos,
prezidentui ir kitiems valdžios
vyrams stalai ir odiniai foto-
liai. Tai konferencijų salė. Ne-
įprastas įrengimas, kiek iš lau-
ko, taip pat ir iš vidaus.

Gidas mus veda į mažus poilsio
kambarius, kurie atsiranda labai
paslaptai: tik mygtuką sie-
noje paspaudę ir atsidarė durys.
Ir taip dekoruota, kad niekas
negalėtų spėti jog ten kokios
vėnors durys galėtų būti. Čia ir
kilimai, parketai bei marmuras.
O jau švara, pasigėrėtina. Na,
kaip gi, valdžios įstaiga.

Paliekam tą istorinį gražų
namą ir tik kiek pažyžiavus, su-
gadina nuotaiką: po tiltu gy-
vena šeima. Prie tų lūšnų jau
imu priprasti, bet tokio gyveni-
mo, dar nežinojau. Kaip jie at-
rodo, geriau nerašyti. Ir taip
skaitytojas pasmerks, kad aš
per daug matau ko nereikia.
Pravažiuojam tiltą ir dešinėje
visas miestelis lūšnynų. Kitoje
pusėje kelio stato dangoraižius.
Tai žada būti apartamentai. Tik
ne tiems iš lūšnų. Jie būsia la-
bai brangūs.

Ivažiuojame į sodą, kur lai-
komos gyvatės ir kobros. Nie-
kad jos niekur nėra, juo labiau
gyvatės manęs nedomino. Šlyk-
tėdavausi.

Dabar atvažiuau į pažiūrėti.
Štai šliaužioja mūriniuose gar-
duose. Joms įrengtas ir visos
patogumai, kur gali urytis pa-
šliaužioti, vandens gauti ir aukš-
čiau įkopiusis sauleje pasikai-
tinti. Tingiai lervinėja didelės
rupūžės, tai joms maistas. Jų
čia visokio dydžio ir rūšių. Jos

visos suskirstytos į atskirus
apvalius lyg tubilius molinius ap-
tvarus, tik kobros ir dar kažko-
kių rūšių, yra kambariuose,
kur joms įrengti narvai.
(Bus daugiau)

ROCKFORD, ILL.

Ir vėl išleistuvės

Šį pavasarį vietos lietuvių pen-
sininkų valdyba buvo surengusi
išleistuves p. p. Martynui ir Ve-
ronikai Kasperaičiams, ir jų iš-
leistuvių puotai suruošti, kaip
tik daugiausiai darbo ir rūpes-
čio įdėjo p. M. Dymšienė.

Nepraėjus nei porai mėnesių,
štai vėl išleistuvės. Šį kartą pen-
sininkų valdyba, vėl privačiame
name, t. y. p. Pocių patalpose
surengė išleistuves, valdybos
vicepirmininkei p. M. Dymšien-
nei. Pastaroji apleidžia Rockfor-
dą ir išvyksta į Hot Springs,
Ark., nuolatiniam apsigyveni-
mui, nes jau turi nusipirkusi
savo gražią rezidenciją tarp ža-
liuojančių pušų.

Išleistuvės buvo surengtos
kuklios prie kavutės, bet jos bu-
vo nuotaikingos ir linksmos.
Pensininkų valdybos pirm. A.
Pocius tarė keletą žodžių išvyk-
tančiai p. M. Dymšienėi, linkė-
damas kuo geriausios sėkmės,
gražaus ir laimingo gyvenimo
naujoje vietoje.

Pobūvio dalyviai linkėdami
išvykstančiai kuo geriausios
laimės, sustoję padainavo Il-
giasius Metų...

Po to valdybos sekretorė p. K.
Jameikienė įteikė prisiminimui
kuklią dovanėlę.

Susirinkę pensininkai smagiai
praleidė laiką linksmi skirstėsi
į namus.

Rockfordo pensininkai linkė-
dami p. M. Dymšienėi kuo ge-
riausios sėkmės naujoje vieto-
je, taip pat paprašė nepamiršti
ir mūsų rockfordiečių, vėl įsi-
jungti į vietos kultūrinį darbą,
dirbti savo mylimos Tėvynės
naudai.
Augis

Mūsų spaudoje

Tiesos žodis — vienybės
prošvaistė

Nežiūrint užėjusių karščių
pajutau atvangą skaitydamas
Pr. Gr. (Vyr. redakt. kun. P.
Garšvos) vedamąjį "Tautinei
veiklai reikalingi kurybingi va-
dovai" Draugo 150 nr. Tai kla-
siško stiliaus ir minčių raštas,
vertas visų dėmesio, paremtas
praities ir dabarties duomeni-
mis, įvykiais bei patirtimi.

Aptarsę valstybės bei tautos
ar visuomenės vadovų būtinus
privalumus bei savybes, auto-
rius kreipia dėmesį į esamą pa-
dėtį mūsų visuomenėje:

"Nors šiuo metu turime dau-
giau negu praeities organizaci-
jų ir sambūrių, kurie turi ir va-
dovų, bet jau kalbama apie va-
dovų stoką. Stokojama ne va-
dovų, pasidariusių be vadovavi-
mo sugebėjimo, be kurybinės
sielos ir noro dirbti tautos gero-
vei, bet vadovų, kurie su kury-
bine dvasia vadovauti tautinei
veiklai ir įprasminti įsivijusį
tautinį gyvenimą. Vadovui būti
na savybė — jo prigimtyje glū-
dis ir darbu bei auka išugdytas
kurybiškumas. Vadovas turi
degti idėjomis ir sugebėti jas
perteikti kitiems. Jis turi mas-

tyti ir išmstyti turinį perteikti
organizacijai ir visuomenei. To-
kių vadovų stokojame, nes tik
ras vadovas sugeba atskirti tiks-
lą nuo priemonių, draugą nuo
priešo, tikslinę darbą nuo tuš-
čiažodžiavimo.

Išsivijęs veiklai vadovauti
šiandien reikia vadų, kurie su-
gyvenimą vertintų labiau, negu
asmeninę reiklą ir kurstymo
geismo paskatintus žodžius. Jie
turi aukotis savo visuomenei ne
narciziškai išsilylę save, bet
pasiaukojimu dirbti visuomenės
ir tautos gerovei. Tautų hero-
jai yra išmintys, bet tokios išmi-
ty yra pavyzdžiai mūsų laiko
vadovams, iš kurių tautkaima
tik mažos aukos — tik sugebė-
jimo sugyventi, susikalbėti ir
atskirti gera nuo blogo. Vado-
vas yra visuomeninio ir tautinio
gyvenimo kūrėjas, o ne griovė-
jas, nes kurti reikia aukštų idė-
jų, gauti tereikia tik pap-
rasto įrankio — plačios burnos.

Neturime lūsti dėl stokos va-
dovų organizuotai tautinei veiklai,
nes yra dar asmenų, sugeban-
čių darbu ir pasiaukojimu užkū-
ti organizacijose atsiradusias
spragas, atstatyti, kas griau-
ma. Ideologinės organizacijos
savo tarpe turi tinkamų vado-
vų, bet reikia jų ir bendrinėms
organizacijoms, kuriose kurybin-
gi vadovai savo pozityviais dar-
bais rodytų kelią į ateitį ir jau-
nesniajai kartai."

Linkėčiau, kad tuos pareiški-
mus pasektų visi Draugo redak-
toriai, ir bendradarbiai bei ko-
respondentai, liaudamiesi girti
ir garsinti plačiaurinius, o įžei-
dinėti patriotas. Todėl greitai
pamatysime, ar tai yra vieny-
bės prošvaistė, ar tik gražūs
žodžiai raminti visuomenei, ku-
ri jau pastebėjo prarają tarp
skelbiamų dalykų ir tikrovės.

Kazys Petrokaitis

GINŠ ISPANIJĄ NUO KOMUNISTŲ

MADRIDAS, Ispanija. — Ispanijos socialistai demokratams
susitarė su krikščionimis demo-
kratais bendromis jėgomis ap-
saugoti Ispaniją nuo tokio liki-
mo, koks ištiko katalikišką
Portugaliją.

Gen. Franko skelbė, kad jis
veda kovą prieš komunizmą,
bet patys stipriausieji jo smū-
giai visą laiką buvo nukreipti
prieš Ispanijos liberalus ir de-
mokratinės santvarkos šalinin-
kus. Baigęs civilinį karą, Fran-
ko tuojau pradėjo prekybą su
sovietų pirkliais ir įsileido so-
vietų sportininkus.

Šiandien Franko karių tarpe
yra komunizmo šalininkų. Bi-
joma, kad jie napsielgtų pana-
šiai, kaip pasielgė sukomunistė-
je Portugalijos generolai. Susi-
tarusios partijos nori, kad Fran-
ko paruoštą Ispaniją demokra-
tinei santvarkai.

give...
so more will live
HEART
FUND

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną, as-
meniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo paskaitų.
Dabar jie gali pasikviti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą.
Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir pasikviti gražių istorijų.
Naujai atvykęs lietuviai galėtų žinoti ar vasaros pasikvitymams nu-
pirkti Antano Būko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ —
Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas ji at-
simena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTA-
NO BŪKO knyga, rašyta, gražia literatūrine forma pasakojimas
duos proga susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių žavesiuoju gyvenimu
ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Būkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Ado-
maičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-
jos Draugija, Chicago, 1962 m. 204 psl., kaina 2 dol.
GAUNAMA "NAUJENŲ" ADMINISTRACIJOJE

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Nėra didesnės mėlės kaip gyvybė už draugus atiduoti".
Jono 15:13.

Visa, ką mes galime padaryti Kristaus kūno nariams, pasivertusiems
tikėtojams, Viešpats žada išskirti kaip jam padaryta. Todėl mūsų privi-
legija yra su džiaugsmu atiduoti savo gyvybę Viešpaties tarnystėje. Tu-
rime mylėti brolius glia ir karšta meile ir tarnauti jiems kaip kas galime.
Ne visada reikės tarnauti broliams kūniškuose reikaluose, nors kartais yra
gera ir taip pasirūpinti. Ypatingas ir naudingiausias tarnavimas yra aprū-
pinimas jų dvasinių reikalių. Skelbimas tiesos, paraginimas brolių būti
stropiais geruose darbuose, kad nei vienas jų nepaliktų kovodamas gerąją
tikėjimo kovą.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusieji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
"AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI"

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJAMOS VISTA
RŠpublie 7-6600 RŠpublie 7-6601

SIMAS KUDIRKA WISCONSINE

Liepos 12 d. tuojau po pietų į Milwaukee Mitchell areodromą atvyko Simas Kudirka, lydimas prof. dr. Jono Genio, dalyvaus Wis. Lietuvių dienoje ir Pavergtų Tautų savaitės minėjimo programoje. Juos pasitiko WLD komiteto pirmk. Vytautas Paukštelis, k-to nariai ir "Bijūno" tautinių šokių grupės jaunūnai, apsirengę tautiniais drabužiais.

Sutikimą filmavo televizijos 4 ir 12 kanalų reporteriai. Filmas ir pasikalbėjimas su Simu vėliau buvo programoje du kartus per tuos kanalus. Sutikimą taip pat filmavo Toliaus Šlutas, Ištuvai televizijoje. Čikagos programos vedėjas. Dar dalyvaus Petras Petrutis, "Margučio" radijo programos vedėjas ir Milwaukee Journal dienraščio reporteris.

Tenka padėkoti Vyto F. Kapociui už jo talką kviesiant televizijos ir spaudos žmones į Simo sutikimą Milwaukee areodrome.

Iš Milwaukee Simas buvo palydėtas į p. p. Paukštelį na-

mus Kenoshoje, kur įvyko trumpos susipažinimas ir užkandžiai. Čia nebuvo daug laiko svečiams atsilankyti po kelionės, nes tuojau atvyko Racine Journal Times reporterė, Kenosha News reporteris, o dar vėliau turėjo telefoninį pasikalbėjimą per vėją su UPI žinių agentūra.

Simas Garbės Piliėtis

Tos pačios dienos 6 val. vakarą įvyko viešos Simo sutiktuvas Valley restorane, į kurias atsilankė virš 100 asmenų — Amerikiečių ir lietuvių. Dalyvavo — Racine burmistras Stephen F. Olson, Kenosha — Wallace E. Burke, Kenosha News savininkas Howard J. Brown, šerifas Edwin S. Polansky, Wis. atstovų rūmų narys Eugene J. Dorff, kun. Vincent Schneider ir eilė kitų.

Praėjus valandėlei, skirtai atsisveikinimui ir susipažinimui, susėdė prie stalų vakarienei, kurios valgius palaikino kun. V. Schneider, šv. Teresės parapijos klebonas, nuoširdus pavergtųjų draugas. Vaisių metu

Kenosha burmistras W. E. Burke pasveikino Simą ir perskaitė proklamaciją, pakeliant Simą Kudirką Kenosha miesto garbės piliečiu bei liepos 3-ją skelbiant Simo Kudirkos Diena tame mieste ir prisegę garbės piliečio žymenį.

Rasine burmistras S. F. Olson sveikino Simą ir ragino visus kovoti dėl žmogaus teisių, dėl Pavergtųjų laisvės.

Toliau V. Paukštelis lietuvių ir anglų kalbomis pristatė Simą, trumpai apibūdindamas jo asmenį, drąsą, kančias ir vargus dėl šuolio į laisvę, kuris buvo gėdingai sutrukdytas Amerikos pareigūnų.

Simas kalbėjo jautriai ir įtikinamai. Paminėsiu tik tas jo kalbos mintis, kurios nebuvo pakartotos kitą dieną pasakytame žodyje. Pavergtų Tautų Savaitės minėjime.

Jis sutikty atlikti likusią savo baismės dalį Gulago stovyklose, kad tik šis kraštas išvengtų to nelaimės, kurią kenčia pavergti žmonės. Kritikavo dr. Kisingerio detantės politiką su Sovietų Sąjunga. Tik tada su Sov. S-ga galima atvirai tartis ir ją pasitikėti, jei ji sutikty paleisti politinius kalinius, pasitraukti iš užimtų kraštų ir leisti tautos apsispręsti, kaip jos nori valdyti. Simo kalbą angliškai vertė V. Paukštelis.

Felicija Plūrienė Racine Lietuvių Moterų klubo vardu Simui įteikė piniginę dovaną, o Vita Paukštelytė WLD k-to dovaną, Juozo Garvinskio iš medžio išskaptuotą Vyty.

Po vaisių svečiai vis spietėsi apie Simą tai pasveikinti, tai gauti autografą, tai ko paklausti ir jis vis maloniai šypsodamasis stengėsi visus patenkinti, nors aiškus nuovargis matėsi jo veide.

Jurgis Milas

K. JANUSKOS PADĖKA

Gulint man Christ ligoninėje po sunkios operacijos, mane asmeniškai lankančius ligoninės, atneštas dovanas ir gėles, pareikštas užuojautas telefonu, sveikinimo kortelėmis pavieniai ir kompaktiniai. Negalėdamas visiems asmeniškai padėkoti, maloniai prašau priimti mano nuoširdžią padėką per spaudą.

Taip pat nuoširdžią padėką reikiu didžiai gerbiamai daktarei Alvinai O. Šabanienėi už padarytą komplikuoat klubo operaciją ir ligoninėje dažną lankymą su savo štabu ir suteiktą man moralinę ir dvasinę pagūdą.

Kostas Januška

DALEY NETURĖJO ŠITAIP PADARYTI

CHICAGA. Pranešama, kad Chicago's meras Daley įteikė miesto tarybai potvarkio tekstą, kad būtų uždrausta farmeriams atvažiuoti į miestą gatvės pardavinėti piliečiams savo žemės ūkio produktus.

Potvarkį priėmus būtų uždrausti bet kokie pardavinėjimai visose Chicago gatvėse, išskyrant Maxwell Street Market, į kurį įeina ir 14 St. ir 14 Pl. nuo Halsted Street iki Sangamon ir West Maxwell nuo Union iki Sangamon. Kelinti metai, kaip viena farmerių šeima nuo Kankakee bando savo produktus pardavinėti West Randolph Market, tuoj prie Halsted St., bet daug kartų buvo areštuojami ir baudžiami.

Naujuoju potvarkiu, kurį pasiūlė pats meras baudos nuo \$3 iki \$50 būtų pakeliamos iki \$50 — \$200. Potvarkio projektas perduotas apsvarstyti Finansų Komisijai.

Kas nors turėtų dėl tokio potvarkio griežtai pasisakyti. Dabar, kai tarpininkai nuo gamintojo iki vartotojo už produktus

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICULIS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

PUNCH PRESS

Set-up man and tool room machinist. Job shop type of operation using metal alloys in special stampings. Excellent working conditions, fringe benefits, paid holidays, credit union. Public transportation to the door. Excellent opportunity to advance your work skill and earnings. Apply at

KESTER SOLDER CO.

4301 W. DIVERSEY — Mr. BRAUN
235-1600. Must speak English.

lupa be sąžinės, versti visus pirkti tik iš krautuvų, yra baustina. Kodėl turio būti vertinamas už 8 svarius bulvių krautuvėje mokėti virš \$2, kuomet 10 svarų Randolph Market perkų už \$1?

Telegrama Solženicynui

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis, atvykusiame į JAV Nobelio laureatui Aleksandrui Solženicynui pasiuntė tokio turinio telegramą: "Amerikos lietuvių vardu sveikiname Jus ryšium su Jūsų taip ryžtingais pareiškimais. Mes Jums pritariame ir reiškiamo viltį, kad Jūs ir toliau kalbėsitės prispaustųjų vardu. Pasaulis Jūsų klausosi".

Dr. J. Valaitis

Pabaltiečių festivalyje

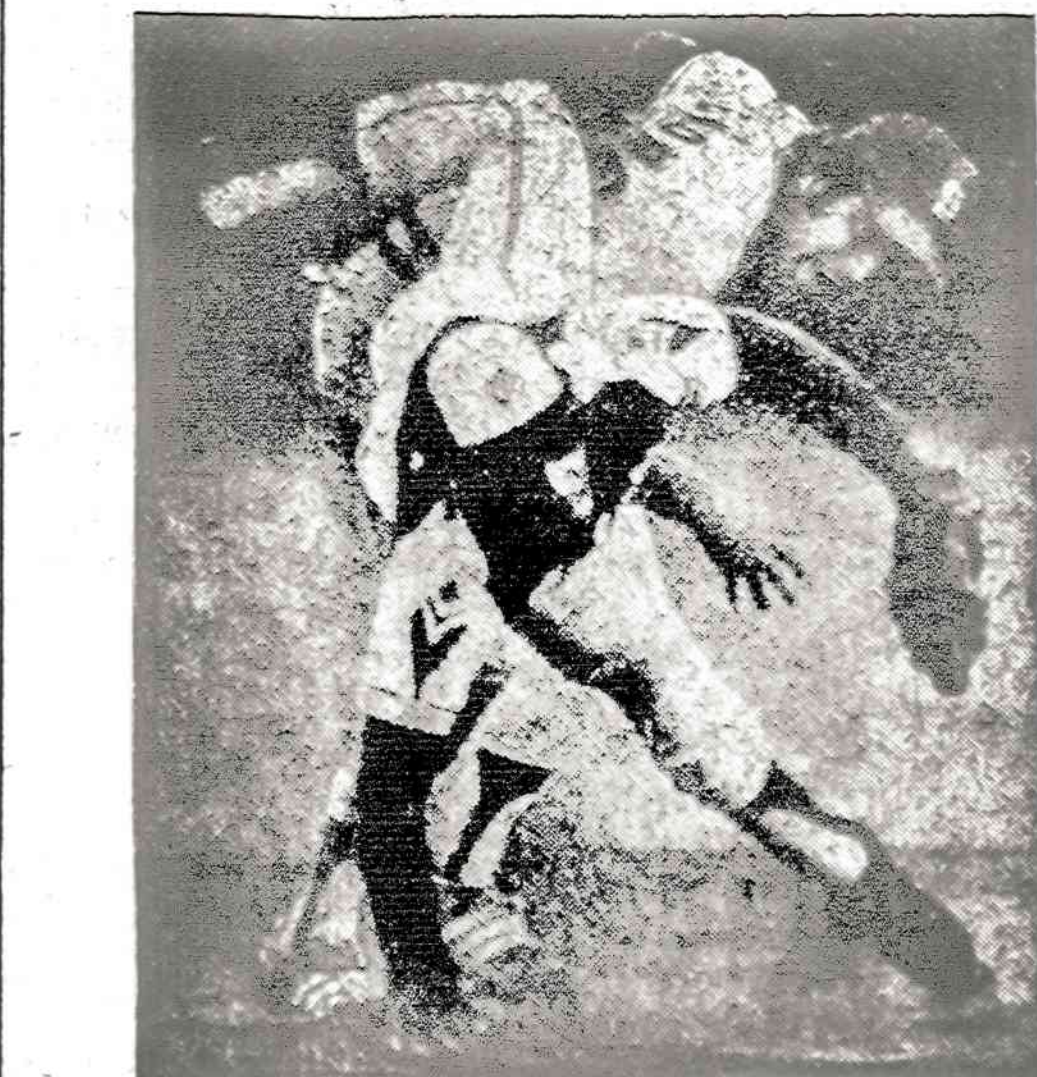
Chicago's apylinkėse gyvenantieji estai liepos 12 d. savo sodyboje ties Wheeling, Ill. surengė Pabaltiečių festivalį. Jame sveikinimo kalbą pasakė dr. Jonas Valaitis, Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas. Pasidžiaugęs tuo bendru festivaliu, jis priminė mokslinę pažangą estų, kurių universitetuose studijavo ir daugelis lietuvių; pasidžiaugė latvių pažangumu pramonėje, kas padėjo plėsti tikinį bendravimą ir su lietuviams; pagaliau išryškino lietuvių politinius laimėjimus, prieš šimtmečius sukuriant stiprią valstybę. Išryškino reikalingumą Baltijos valstybių žmonių plėsti bendradarbiavimą, siekiant laisvės pavergtiems savo kraštams.

Festivalio invokaciją skaitė kun. V. Bagdanavičius, o programoje gražiai pasirodė Lietuvių Jaunimo centro šokėjų ansamblis.

Trys teisėjai ir laikraistinio Jack Anderson advokatai apklausė buvusį prezidentą Niksoną apie Baltųjų Rūmų dokumentus ir jo įkalbėtas magnetines juosteles.

TRUMPAI

— Suaugusių vakariniai kursai bus netik 18-jie Chicago's miesto mokyklų, bet ir yra parinktos kitos vietovės bei patalpos, kurios sudarys virš 400 klasių bei grupių įvairiose miesto apy-

Atlanto vyko smarkios žaidynės. Sportininkas Ted Sizemore gerokai užkabino Larrell Blankę, bet jis sugebėjo pasiekti tikslą, apsiūkti ir toliau bėgti.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAL

VISŲ RČSIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALOW ant 43' sklypo. Centr. šildymas. 64-ta ir Whipple. Nebangrus.

2 BUTŲ po 4 1/2 kamb. 17 metų, 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvienam butui atskirai. Tik \$43,000.

4 BUTŲ: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kambariai. 2 auto garažas. Centrinis šildymas. Geros pajamos, gera gyventi vieta.

10 BUTŲ MORAS. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kambariai.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

Gerald Fordas, kuris asmeniškai pasveikino studentus. — Tai buvo didelė garbė, — pareiškė žurnalistas Mickaitė.

— SLA laikraštis "Tėvynė" pranešė, kad paskelbus narių įrašymo vąjū SLA 90 metų sukakties proga, tuojau ir darbą įsijungė 22 moterys ir 16 vyrų.

— SLA 72-tros kuopos tradicinė gegužinė bus A. Padolskio sodyboje, 158 Willow St., Paris, Ontario, Canada liepos 29 d. Laukiama svečių iš Toronto ir kitų vietovių. Dalis pelno bus skiriama Pranui ir Algirdui Brazinskams Turkijoje.

— Donaldas Daustinas, Chicago's miesto policijos patrulis ir Lietuvių policijos tarnautojų klubo valdybos narys, įstojo nariu į Amerikos Lietuvių Susivienijimą.

— Visų rūšių namų apšildymo specialistas JOHN PUCETA. Telefonas 925-4661. SK.

— Lietuvių Žurnalistų S-gos Čikagos skyrius ruošia smagu balių Union Pier liepos 26 d. Bus vakarienė, geras orkestras ir įdomi programa. (Pr).

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REPUBLIC 7-1941

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI "NAUJIENOS" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNINJE

ČIA VERTINGAS DOLERIS

8 BUTŲ MORAS, naujas gazu šildymas, nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Art. mūsų \$71,700.

2 BUTŲ TVIRTAS MORAS ir mūro garažas. Šviesūs 2x6 kamb. butai. Poilsio kambariai sausam beismante, prie parko. \$27,800.

LIUKSUS 10 METŲ MŪRO rezidencija. 3 miegamieji, 2 vonios, karpetai, beismanto gražumėlis. Kampinis 40 pėdų lotas. 2 auto mūro garažas. Art. Kedzie prie Nabisco. — \$37,650.

1 1/2 AUKŠTO. 18 metų mūras, 2 butai. 2 auto garažas. Art. mūsų. Liga vertia etidutis. \$33,500.

MODERNUS 6 KAMBARIŲ 6 metų mūras. Įluksus "didelis" šviesus kampinis namas. Platus lotas. 2 auto mūro garažas. Tinka šeimai skoningai gyventi. \$39,000.

2 AUKŠTŲ MORAS, puikūs 2x5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismante, naujas gazu šildymas. Geras garažas. Art. mūsų. \$28,500.

PIATUS LOTAS su garažu. Art. Maria High. Platus. \$5,900.

PUIKUS MORAS — 3 butai ir mūro krautuvė su inventoriu. Šalia tūkšias lotas. 2 auto mūrinis garažas. Brighton Parke. Seimos nelaimė vertia parduoti viską už \$26,750.

PUIKUS 5 KAMB. 15 metų Mūras. Art. "Cool Aid" ir mūsų ofiso. — \$24,900.

VALDIS

REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS, PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$60 pusečių automobilio Liability apdraudimas.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public,

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660